

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
minden vasárnap

Főmunkatársak
KISS GYULA SZENDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK
Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT

Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K
Egyes szám ára 20 fillér

Az iparosok.

Mint nagy viharok előtt, várakozás-terhes és nyomott a levegő most az iparosok felett. A hagyományos mulatságok rendszerint keserű beszélgetésekkel végződnek, melyek csoportokba gyűjtik a hallgatókat és résztvevőket s melyek jobban érdeklík az iparosokat, mint maga a mulatság műsora. Ismeretlen áramlatok járnak keresztül a mindennapi élet kenyérkereső utait s érzi mindenki a gyökeres változások elkövetkezését.

Meg kell ezzel a légváltással ismerkedni első sorban az iparos osztálynak, mert csak az ellen lehetséges a védekezés vagy inkább ahhoz lehetséges a hozzáalakulás.

Borus, de érdekes a gondolatok ez új világa. A férfiak világszerte komoly dolgokról beszélnek ma. Megcsapta gondolkozásukat egy távoli szélfúvás iriss szellője, megihlette érzéseiket egy képzelt vagy valóságos ézengés, mely hanghullámaival rezgésbe hozza a szíveket; izgalomba hozta idegeinket egy homályos sejtelem valami világszerte kelő lelki forradalomról s e hatások alatt az emberiség nagy lelki

és anyagi szükségeinek rendezéséről elmélkednek.

Számtalan régi felfogás, érzés és meggyőződés szemünk láttára megváltozik. Új fogalmak illeszkednek be a világvezető eszmék sorába, régi törvények és igazságok elhalványulnak, újak kitüzesednek és gyujtanak mindenfelé, a kölcsönös kötelességek régi mérlege módosul, az emberszeretet s maga a hazaszeretet is új eszményekkel új tartalmat nyer, már nem egyedül a történelem emlőin táplálkozik, nem a nemzeti dicsőség és önérték ragyogó jelszavaival él, hanem, mint az élőfa, hajsza gyökereinek százezreivel abból a földből méreti lombképző és törzsnevelő erejét, amely földön táplálkozva él.

A világ gondolkozása áthajlik az anyagiakra, erkölcsöt és anyagot szétbont és újra összeépít és ehhez a nagy munkához — hogy magát jól előkészítse — tanul, tanul.

Külföldön jártam. Nagy nemzetek ragyogó világvárosaiban és szegényes szürke vidékein szemlélődtem. Tanuja voltam bámulatos, a nemzetek egész testét-lelkét átható nemzeti munkának. Mint ha egyetlen óriás munkaműhely volna az egész ország, melyben mil-

liók és milliók izzó szorgalommal foglalatoskodnak, agyvelők izmok és gépek összetett erővel robotolnak, nehogy a versenyműhely, a szomszédos nemzetnek hasonló munkája őket túlszárnyalja és piacáról kiszorítsa.

Csakis ez az óriás, a nemzet egészét átható munka biztosítja, hogy lehetőleg minden száj megkapja a maga szükséges falatját. Csak a szükségeset és csak lehetőleg.

Az izmok és gépek munkája mellett ott is folyik a magasabb, az a lelkeket megreszkettető munka, mely az emberiség jobblétéről, az emberrétegek igazságosabb kielégítéséről, egymáshoz közelebb hozásáról gondolkodik és a társadalom minden rétege, mint a szorgalmas serdülő fiú, képzi magát a magasabb feladatokra.

A tereket és falakat, úgy mint nálunk, telve találtam hirdetésekkel, öles falragaszokkal, ép oly sokaságban és tarkaságban hirdették ezek ott a külföldi műveltség nyújtó tanfolyamokat, mint nálunk a bálakat és vigalmakat.

Benéztem a tanfolyamokra. Szakállas gyerekek ültek a padokban, kérges kezekkel forgatva a könyvlapot, irónt és rajzoló eszközt s a napi ne-

TÁRCA.

A szeretet diadala.

K. Keller Lőrinc.
II.

Az elutasított kérés.

A nagy öröm s boldogság elnémitja az ajkakat, mert hiszen szóval úgy sem lehet kifejezni azt, amit a szív ilyenkor érez.

Keöry László ezután is csaknem minden nap találkozott Ilkával; bohóskodtak, nevetgéltek, majd komoly dologról beszéltek, de soha egyikük sem érintette csak egy szóval is, ami köztük történt. — Mintha elfeledtek volna, mintha igaz sem volna. — Pedig beh másként éreztek!

Keöry boldog volt, ha láthatta Ilkát, ha vele lehetett, közel hozzá: boldogságához, ha hallhatta csengő hangjának édes szavát: viszont Ilka is felette boldognak érezte magát, a mint Keörynek őszinte ragaszkodását látta, aki még a gondolatát is elleste s gyermekded örömmel teljesítette bohó szeszélyeit.

Egy kellemes őszi estén Keöry kiült az udvarba s ott elmélázva gondolkodott, midőn házi gazdája jelenti neki, hogy sürgőnyt kapott. Nem tudta elgondolni, honnan jöhetett e sürgöny s mi hirt hozhat neki! A mint átfutott sorain, szíve összeszorult, mert az állt benne, hogy jöjjön rögtön a fővárosba s onnan induljon külföldi tanulmányi útra; tehát neki innen e kedves helyről el kell utaznia, itt kell hagynia annak a társaságát, akinek a hiányát e világon nem pótolhatja

semmi sem. — De ha el is megy, szíve itt marad s majd lesz idő, amikor eljön ismét, hogy a szívét a másíknak szívét kérje cserébe.

Utóvégre nem kellene e sürgönynek engedelmessé válnia, mert ez csak ajánlat, de hiszen ő most még úgy sem nyújthatná Ilkának azt, ami a zavartalan boldogsághoz szükséges: az anyagi jólétet, hiszen nincs semmije, csak egy nemesen s forrón érző szíve. De majd ha teljesen kiképezve, nevét némileg ismertté téve, elég zavartalan jövőt biztosított önmagának, akkor visszajön és soha többé el nem hagyja e kedves leányt.

Másnap szomorú szívvel közölte Ilkával ez ujságot; akit valami névtelen sejtelem szállt meg, — hátha most a nagy világban elveszti őt, s az ő róla teljesen elfeledkezik! — Szerette volna kérni: maradjon itt, ne hagyja el, legyen mindig vele s tegye boldoggá, — de ajkai zárva maradtak; erős volt. — Ime ez lesz a próba, — gondolta magában, — ha majd a hír felveszi nevét szárnyaira s a dicsőség el nem kábitja, sőt mindezek dacára hű marad hozzám, méltó, hogy boldoggá tegyem szerelmemmel.

Fájt a szíve, hogy egyidőre elveszti őt, s ki tudja, talán örökre is! — Oh ez lehetetlen!

Csak azt tudta mondani: Isten Önnel, kedves Keöry, az ég kegyelme kísérelje élté útjain. — De szíve tovább folytatta: s vezérelje ismét vissza hozzám! Kezét nyujtva a festőnek, ellenkező irányban lassan hazafelé ment.

Még ugyanazon nap estéjén felült Keöry László a vonatra s elutazott a fővárosba, a

honnan a művészet egyik nagynevű Maece-nása a fiatal festőt mesterének ajánlatára külföldre küldte, hogy ott tökéletesebben kiképezze magát s majdan isten-adta tehetségét a művészet terén hazája felvirulásának szentelje. — Nagy tehetségu fiatal ember volt, neve csakhamar ismertté lett a napilapok hasábjain, mint akire fényes jövő vár, ki a művészet s művészetével majdan hazája büszkeségévé válik.

Igy telt el néhány év, mialatt folyton azzal a gondolattal foglalkozott, hogy majd ha visszatér, feleségül veszi Ilkát s boldog lesz vele.

Igaz, néha-néha sötét aggodalmak is támadtak, hátha egy ismeretlen kéz keresztvonást húz számításain, vagy hátha talán épen az, akit oly igazán szeret, akiért oly nemes szeretettel rajong, hátha épen az most róla megfeledkezik s majd ő róla nem akar semmit sem tudni! Oh ez borzasztó volna!

De volt reménye; bizott abban, hogy ha Ilka meg fogja őt teljesen ismerni, ha látja majd nemesen érző szíve őszinte vonzalmát, a legkisebb ellenállást sem fogja tanusítani. A mi pedig a többi bármely részről jövő bármilyen akadályt illette, azoktól ő nem félt, mert ha Ilka is úgy akarja majd, ha kell az egész világgal szembe száll, és győzni fog, mert győznie kell, hiszen az igaz szeretetnek Isten sem lehet ellensége, azért oltott az emberbe érző szívet, sőt az így érző szívet minden akadály dacára előbb-utóbb egymáshoz vezérli, hogy legyenek boldogok, mely boldogságot, mint egymásért való kitartó küzdelemnek jutalmát megérdemelték.

héz munka után, fáradt fejjel, figyelemre parancsolt szemekkel csüggték az előadó tanítók fejtegetésein.

Amit az élet szigora megvont tőlük a gyermekévekben, ernyedetlen kitarással igyekeztek megszerezni késő férfikorukban.

Munkások, kereskedők, önálló iparosok s a társadalom minden rendű és rétegű alakjai testvériesültek a legnemesebb és legemberibb munkában: a tanulásba. Mert az élet sok és nagy vergődése közt rájöttek, hogy csodák nem történnek: minden jövőnek és minden reménynek alapja a tanulás.

Az értelem, a tudás, a szépet való fogékonyság olyan tulajdonságai az embernek, mint a valutacsengés a pénznek. Lelki és értelmi művelődés nélkül lehet akármi alakra verve, csak újpesti valuta marad. Szép az: egymást lelkesíteni, szép az: mesteri vonásokkal színes képeket vetni a jelennek a múltból és jövőből, szép minden propaganda, de szétfoszlik minden, aminek csak szó az alapja.

HIREK.

— **Eljegyzés.** Jablonski Aladár vmegyei aljegyző eljegyezte Vojnits Erzsike urleányt, Vojnits István alispán leányát.

— **Áthelyezés.** Fernbach Károly főispán Horvátovits Aladár vmegyei írnokot saját kérelmére hasonmóságban a topolyai járási szolgabírói hivatalhoz helyezte át.

— **Műkedvelő-előadás.** Szépen sikerült és igen látogatott mulatságot rendezett a kulai műkedvelők társasága husvét másnapján a kulai sportegylet javára. A mulatságot a műkedvelő-előadás tette érdekessé és vonzóvá; ez meg is érdemelte a nagy érdeklődést, amit a közönség iránta tanúsított. Színre került ezen alkalommal két kis egyfelvonásos, de igen mulattató vigjáték és előre becsajítjuk igen szép, kerekded, összhangzatos előadásban. Az első darabban, melynek címe: „A karperecz” Rack Péter brilirozott Laborey ügyvéd szerepében

és kitűnő partnere volt Dr. Ormay Kálmáné Erna szerepében. Regeryt és nejét Koller László és Váry Endréné játszották diskkrét eleganciával, míg Schik Ernő Vezéri újságíró szerepében aratott babérokat. A közönség az egész előadást zajos tetszés nyilatkozatokkal kísérte, s végül az egész kis társaságot lelkesen megéljenezte. Ezután „Az elefánt” cz. egyfelvonásos került színre, a melyben Dr. Radich Tihamér tartotta folyton izgatottságban a hallgatóság nevető idegzetét. Művészi színvonalon álló játékában erős versenytársa volt Hockstok György — Darnay Béla szerepében, míg Juhász Dezső Bércy huszárkapitányt személyesítette meg igazí természetességgel. A hölgy szereplők is nagy virtonzítással oldották meg nehéz feladataikat. Lederer Miczi igen kedves aszszonyka volt, Rémai Irma elragadó volt Etelka szerepében, Kósa Annuska is élénk temperamentummal játszotta meg a szobalány szerepét. A közönség ezt az előadást is harsogó éljenzéssel honorálta, amire minden egyes szereplő bokros érdemeket is szerzett. A mulatság erkölcsi sikere fényesen minősíthető, de az anyagi siker sem maradt mögötte. Az estély bruttó jövedelme mintegy 250 K volt, s így a nemes czélra is tekintélyes összeget juttathat. Az előadást tánc követte ami a legjobb kedvvel folyt kiválólagos kivirradtig.

— **A Széchenyi-bankettre** nagyban folynak a készülődések. A jelentkezők száma napról-napra rohamosan emelkedik, a vidékről is igen sokan vesznek részt a bucsulakomán s így ez nagyszabásúnak ígérkezik. Jelentkezőket még e hó 8-áig fogad el a rendező bizottság.

— **Köszönetnyilvánítás.** A f. hó 1-én megtartott műkedvelő-előadással egybekötött mulatságon felülfizettek: Tövisi Rác György, Mezey Zsigmond, Dr. Deák Béla, Dr. Ormay Kálmán, Dr. Récei Ede 10-10 K. Heincz Nándor, Dr. König Soma, Kanyó József 5-5 K. Koller László 2 K. Kocsis József, N. N. 1-1 K. Fogadják a nemesszívű adakozók a sportegylet nevében a rendező bizottság köszönetét.

— **Április 1-én** tartotta meg az iparoskör jótékony célú táncmulatságát, mely jól sikerült. A könyvtár-alapra felülfizettek Treuer József, Knefely Nándor 1.60-1.60 K, Kreps 1.40 K, Kirilovits 1.20 K, Andresz Nándor 1 K, Dudás Márton 83 f, Gusman F. 80 f, Smidt István, Smidt Károly, ifj. Abel József 60-60 f, NN 42 fillért, Abel Vendel, Podola Nándor, Bischof, Fejős Nándor, Gombóc,

Müller J, Trebitser Endre, Beret család, Mártonfi Imre 40-40 f, Becherer F, Becker Fr, Dudás N, Szécsi Gy, Tót Lajos, Gáron J, Magyar József, Deutsch Jakab 20-20 ft, mely összegért köszönetet mond az elnökség.

— **Nekrológ.** Özv. Krishaber Árminné, szül. Haszan Rozália életének 83-ik évében mult hó 30-án hosszas szenvedés után elhunyt Kulán. A tiszteletben megöszült, jólelkű urinőben Dr. Krishaber Béla a kulai izr. hitközségnek volt rabbija, jelenleg erzsébetfalvai kerület főrabbi, ennek Bécsben lakó fivére, Baum Henrikné, özv. Grosz Mórné édes anyjukat siratják és gyászolják. Az elhunyt 17 unokát és 4 dédunokát hagyott hátra. Temetése f. hó 1-én nagy részvét mellett ment végbe. A ravatal fölött Rosenfeld Henrik bajai rabbi mondott nagyhatású magasan szárnyaló gyászbeszédet, amelynek elhangzása után az elhunytnak ékes szavú fia: Dr. Krishaber Béla tartott egy rövid, de oly megható bucsúbeszédet, hogy az óriási résztvevő közönség aprajánagyja hangosan zokogott. A mélyen sujtott család a következő jelentést adta ki a gyász esetről:

Fájdalommal telt szívvel jelentjük, úgy a magunk, mint az egész rokonság nevében, hogy édes anyánk, anyósunk, testvérünk, sógornők, nagyanyánk és dédanyánk özv. Krishaber Árminné sz. Hasszan Rozália f. é. márc. 30. d.e. 10 órakor hosszu szenvedés után 83 éves korában elhunyt. A drága halott hült maradványa f. é. április 1. d.u. 3 órakor fog az izr. sírkertben örök nyugalomra tétetni. Kula, 1907. márcz. 30. Beke hamvaira! Baum Paulina szül. Krishaber, Krishaber Rudolf, Ignác, özv. Grosz Mórné sz. Krishaber, Krishaber Jaques, Vilmos, dr. Krishaber Béla gyermekei. Baum Henrik veje. Krishaber Rudolfiné sz. Krausz, Krishaber Ignácné sz. Strausz, Krishaber Jaquesné sz. Gottlieb, dr. Krishaber Béláné szül. Halász, menyei. Baum Béla, Misa, Sándor, Janka férj. Felner, Krishaber Olga, Károly, Grosz Adél, Ida, Krishaber Theodor, Ida, Elza, Robert, Olga, Armin, Ellus, Oszkár, Dénes, unokái. Bálint Rufka, Deutesak Rachael, Albachári Amália, testvérei. Krishaber Berta, Lövenberg Hani sz. Krishaber, sógornői. Fellner Margit, István, Baum Trudi, Hedí, dédunokái.

— **Katonai áthelyezés.** Schneider Frigyes m. kir. honvédőrnagy zászlóaljparancsnok Ujvidékről Szabadkára, Polgár György őrnagy Szabadkáról Ujvidékre helyezteftét át.

Végre ismét haza került. Első útja oda vezetett, a honnan elindult: Ilkához, a ki teljesen a régi volt; amióta távol volt, azóta egy cseppet sem változott. Ilka is néhány heti együttlét után azt tapasztalta, hogy Keöry most is az az egyszerű, nemes lélek, aki volt azelőtt, ugyanazon őszinte rajongással s ragaszkodással veszi őt körül.

Többé nem kételkedett: Keöry szerelme igaz szerelm. Csak az alkalomra várt, hogy viszont megmondhassa neki, hogy mennyire szereti őt, hogy ne hagyja őt el, vegye őt feleségül, mert csakis övele lesz boldog, csakis az övé lesz és senki másé.

Megjött az alkalom is. Mint néhány évvel az előtt, ismét ott bolyongott Ilka az erdőben virágokat szedve, de nem egyedül, hanem Keöry társaságában. Midőn azon tisztához értek, ahol először találkoztak, ahol szíveik szóltanul egymáséi lettek, a hol a festő igaz szerelmét esküdött: mindez, e búvós kép újra elvonult Ilka szeméi előtt, megállt, — egy időig mélyen a szemébe nézett a festőnek, majd megragadta a kezét s mialatt az ismeretes helyre mutatott, szó nélkül égető csókjaival halmozta azt el. Keöry elértette a dolgot: a multnak varázsát s gyengéden magához ölelte Ilkát, szíve szerelmét, akit most már nyugodtan az övének mondhatott, s lsten szabad ege alatt, a dalos természetben váltották az eljegyzési csókot; ott, ahol szíveik elválaszthatatlanul s örökre összeforrtak.

A legközelebbi vasárnapon, midőn az öreg Markos, szokása szerint, a házat körül szegélyező kertben a tavaszi természet kellemeiben hegedűjén néhány szívhez szóló nő-

tát hallatott, megjelenik a kertajtóban Keöry, a fiatal festő, akinek a neve ő előtte sem volt ismeretlen, s egyenesen feléje közeledik.

Markos felállt e szokatlan vendég megjelentekor s tisztelettel a lakásba hívta. A szobában Ilka fogadta őket s amúgy is csillogó szemének ragyogása elárulta, hogy elértette Keörynek megjelenését.

A mint helyet foglalt Keöry, mindjárt minden bevezetés nélkül in medias res így szólt:

— Uram az én megjelenésem itt az Ön házában se többet, se kevesebbet nem jelent, mint azt, hogy leányát feleségül kérjem. Nincs vagyonom, nincs magas rangom, de van tisztos nevem, melyet becsülettel ismertté teszek s van szerető szívem: e kettőt felajánlom az Ön leányának, hogy őt boldoggá téve általa én is boldoggá lehessenek. Ez az én jövetelemnek oka és célja.

Az öreg Markosnak arca e szavak hallatára elkomorult; erre ő nem gondolt. Nem bánta volna épen, ha leánya felesége is lenne e festőnek, mert hisz nagy jövő van számára jósolva, de ő Ilkát már régen más valakinek szánta, egyik gazdag rokonának, s úgy hitte, mégis jobb a biztos, mint a bizonytalan. Azért csupán csak annyit mondott:

— Sajnálom magát öcsém uram, de kéresét nem teljesíthetem, mivel az én Iluskám már elvan ígérve egyik rokonának, s különben is ki tudja, akarna-e ő egyáltalában az Ön felesége lenni?

— Ilka nem szólt semmit, hanem oda rohant, nyakába borult a festőnek s megcsókolta, — ez volt a felelet apja szavaira.

Erre az öreg hevesen felpattanva oda szaladt, elrántotta a leányt s haragosan kiutasította Keöryt.

— No meg csak ez kellett! pattogott az öreg.

— Elcsábítja a leányomat s képmutató ábrázattal még a házba is merészel belépni, hogy áldozatát, e szegény leányt tőlem elragadjja. Tudja uram a kötelességét! kerekken elutasítom, sőt megtiltom, hogy még egyszer is átlépni merészelje házam küszöbét.

— De csillapodjék kérem; én a legtisztább szándékkal viseltem mindig az Ön leánya iránt, s most is az Ön szavai után kénytelen vagyok eltávozni innen, — s ha az Ön leányának nem lesz pártfogásomra egy szava sem, — örökre távozom. Ezzel vette a kalapját s tisztelettel köszönve távozott.

Ekkor meg a leány utána akart rohanni. — Laczi, édes Lacikám — ne hagyj itt, engedd, hogy veled menjek, én meghalok, ha itt hagysz, jöjj, jöjj vissza, ne hagyj el édes Laczikám! — — —

S bizony utána rohant volna, ha apja elébe nem szalad az ajtóhoz s el nem zárja.

— De én veled megyek — én az övé leszek — nélküle meghalok, zokogott tovább a leány, — oh jöjj vissza, jöjj értem — én veled megyek édes Lacikám — oh ments meg, ments meg — mert nélküled meghalok.

Erre félig alétan egy székre rogyott s fudokló zokogásban tört ki; majd egyre inkább elcsendesült s a padlon elterült. Apja ekkor felvette s ágyába fektette az alélt leányt s boszankodott a fiatalok oktalanságán.

— **Kitüntetés.** Ő cs. és kir. fensége Augusta főherceg asszony dr. Buday Pálné zentai lakosnő, mint a zentai járási sanatoriumi hölgybizottságnak elnöknőjét a szegény sorsu tüdőbetegek iránt tanúsított odaadó, fáradhatatlan működéséért arany emlék éremmel tüntette ki.

— **Jutalmazás.** A vmegyei törvényhatósági bizottság Petrovits Milivoj napidíjas tb. ülnöknek, továbbá Arnold Sándor Gergurov Milán és Klemm Gyula, az árvaszékhez besorozott közg. gyakornokoknak 1000—1000 K jutalmat szavazott meg segély címén. Ugyanakkor Jeisel Henrik tb. főszolgabíró is 300 K személyi pótlékban részesült.

— **Uj menetrend a Zombor—óbecsei vonalon.** Folyó évi június hó elsejével e vonalon új menetrend fog életbe lépni. E napon a még teljesen el nem készült Turja—óbecsei vonalszakasz is átadatik a közforgalomnak, amikor is a mostani két vonaton kívül naponként még egy harmadik vonat fog közlekedni.

— **Államsegély.** A kucorai tejszövetkezetnek a földművelésügyi m. kir. miniszter Fernbach Károly főispán közbenjárására berendezési költségének részbeni fedezésére egyszersmindenkorra 800 K államsegélyt engedélyezett.

— **A topolyaiak polgári iskolája.** Megírtuk annak idején, hogy Balogh Ernő dr. országgyűlési képviselő küldöttséget vezetett Apponyi Albert gróf kultuszminister elé, arra kérve a minisztert, hogy Topolyának polgári iskolát adjon. A miniszter az ügy jóindulatú pártolásával a polgári iskola mielőbbi létesülését helyezte kilátásba. A tanfelügyelő illetékes helyről máris megbízást nyert, hogy a községgel az iskola ügyében a tárgyalásokat kezdje meg.

— **Helyettesítés.** Szutrély Lipót bácsalmási főszolgabíró, a katymári községi jegyzői állásra Petrekanits Antal bajmoki segédjegyzőt helyettesítette.

— **Előmunkálati engedély.** Baja város törvényhatósága előmunkálati engedélyt kapott egy Baja, Szentistván, Csanád, Sükösd, Hajós, Keczel és Kiskőrös között létesítendő h. é. vasút építésére. Ez a vasút az utat mintegy 67 kilométerrel rövidítené meg Baja és Bpest között.

— Mit akar most ez a leány épen azzal a festővel! Hát nem lehetne ő ép oly boldog más férfival is! — oh ezek az okatlan fiatalok! — nő de' szén majd másként történik minden, nem úgy a hogy ez a két bolond szerelmes gondolta; — majd elválasztom őket egymástól, s meglátjuk, könnyen fogják egymást feladni. Mindez csak könnyelmű hóbort!

Pedig ha máskor nem, de ez egyszer csalódott az öreg. Nem számolt ő azzal, hogy bizony a mai romlott világban is élnek nagy jellemek, akár csak az ideális ókorban, legfeljebb a körülmények változtak; hogy most is léteznek olyanok, akik inkább halva akarják céljukat elérni, mintsem azt élve bizonytalanul bírní, s ezek nem riadnak vissza semmitől, még magától a haláltól sem, folyton előre törnek, míg céljukat el nem érik. Ilyen volt Keöry és Ilka is.

Ilka kábultságából feleszmélve ágyában találta magát, s mindaz, ami az imént történt, álomnak tánt fel előtte; nem tudta megérteni, hogyan utasíthatta el az apa azt a kérést, kit tulajdon leánya úgy pártfogásába vett, mint ő tevő, ami nyilvánvalóvá tette, hogy mennyire szereti a festőt. — Hogy ilyen apai szív is létezik, ez megfoghatatlannak tánt fel előtte. — De mivel nem tudta megmagyarázni magának, mint került ágyába, lassankint hinni kezdte, hogy amit ő álomnak gondolt, az tény és való.

Megrázkodott e gondolatnál. Mivel azonban már úgy is csaknem teljesen ki volt merülve, csakhamar elaludt.

Álmodott. A középkorban képzelte magát. Azt álmodta, hogy egy gyönyörű várnak volt birtokában. Egy kellemes estén künn

— **A bmegeyi orvosszövetség.** Szabadkán tartott választmányi ülésen elhatározta, hogy a szövetség legközelebbi közgyűlését pünkösdkor Baján fogják megtartani. A közgyűlést megelőzőleg a szövetség a tuberkulózis terjedésével és az ellene való védekezéssel fog foglalkozni. A tüdővészszel foglalkozó előadás megtartására a szövetség választmánya Dr. Klein Adolf szabadkai kórházi főorvost, a tüdővész elleni védekezés lelkes bajnokát kérte föl.

— **Régi lelet.** Bácsföldváron érdekes és az ókorból származó leltre bukkantak. Antal Ferenc házának alapozási munkálataival az ásó fényes ércpéni hozott napfényre. Az arany pénzen tisztán kiolvasható Néro római császár neve. A római pénzt a tulajdonos, mint ereklyét őrzi és nagy becsben tartja. — Az ilyen értékes és ókori régiségeket a megyei Történelmi Múzeumnak kellene küldeni, a mely azt örök időkre megőrizné. Földvár határában különben sok régiségre lehetne találni és nagyon érdemes volna, ha a vmegyei Történelmi Társulat ott szakszerű ásatásokat rendezne.

— **A péklai rizstelepen** létesítendő tisztalak és melléképületei felépítésére a rizstelep kezelősége 27145 K 39 fillér előiránnyal április 23-án versenytárgyalást fog tartani.

— **Az eltűnt községi jegyző.** Megemlékeztünk lapunkban arról, hogy Szkalin Benő urszentiváni községi jegyző megszökött, mert több magántermészeti bűncselekményt követett el. Már akkor, amikor Szkalin megszökése bizonyossá vált, az volt a gyanu, hogy a megtévedt ember Amerikának vette útját. Hogy ez a gyanu mennyire alapos volt, bizonyítja az a levél, amely a napokban Szkalintól, amerikai postabélyeggel, egy régi barátjához érkezett. E levélben már maga Szkalin tudatja, hogy megérkezett az új világba s arra fog törekedni, hogy mentül előbb munkás polgárává legyen Amerikának. A levélben Szkalin azt is írja, hogy mihelyt módjában lesz, mindazokat, akiket itthon megkárosított, kártalanítani fogja. — Szkalin lemondott immár községi jegyzői állásáról is. Lemondó levele a napokban érkezett meg Zomborba az alispáni hivatalhoz. A levél Bpestől van datálva és Szkalin azzal az utasítással adta át egy bpesti barátjának, hogy csak Amerikába való megérkezése után tegye postára.

ült az erkélyen, midőn egy vértezett lovag jelent meg tájtéző paripán, s amint őt meglátta, megállt, döngetni kezdte a kaput. A cselédség erre oda rohant, kinyitotta a kaput, s a mint bejutott az ismeretlen, egyenkinti párviadalban valamennyit legyőzte majd felrohant az erkélyre ő hozzá, a ki néma tanúja volt az ismeretlen, lovag hősiességének, szónéklul a karjaiba vette, ott hagyta a várat, vele együtt ismét a lóra ült s elvágtatott, anélkül, hogy ő maga a legkisebb ellenállást tanúsította volna. Jó ideig vágtattak így, míg egy fényes városba értek, ott az egyik palotába betértek. A szobába érve, feltolta sisak rostélyát az ismeretlen, amikor is Keöry László állt előtte, ki örömmel a nyakába borult s szenvedélyes hévvel ölelte magához mialatt őt forró csókjaival teljesen elhalmozva azt mondta.

— Most végre valahára az enyém vagy s én a tied, daczoltam a világgal s egész várnépeddel felvettem a küzdelmet, hogy enyémnek mondhasalak, s ime minden akadály daczára most az enyém vagy s én a tied — — — — —

Oh minő édes boldogság! — suttagó. Erre felébredt.

Tünődött megában mit jelentsen ez álom! Oh csak vissza jönne az ő Lacikája — oh ő akkor vele menne, vele a világ végéig, nyomoruságba, akár a halálba is szótlanul követné, hogy bebizonyítsa, mennyire s mily igazán tud szeretni.

S ha többé vissza sem jönne?!

Nem, nem, ez lehetetlen; vissza fog jönni, vissza kell jönnie, mert érezte, hogy ők ketten egymás nélkül többé már meg nem élhetnek.

— **Elsőrangú cipő-árú gyári raktár.** Prima chewreaux női fűzős-cipő 9.40 K-tól 15.30-ig; férfi chewreaux cipő 11.30 K-tól 18.30-ig; K a r d o s J. divat-árú üzletében, Kulán.

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetetlen édes anyánk
Krishaber Árminné
szül. Hasszan Rozália
elhunyta alkalmával az őszinte részvétnek oly számos jelével találkoztunk, hogy azokat egyenként külön-külön megköszönnünk lehetetlen.

Fogadják tehát mindazon barátaink, jóakaróink és ismerőseink, — különösen a kulai izraelita nőegylet tagjai, — kik a végfisztessegen megjelentek és vigasztalásukkal fájdalunkat enyhíteni sziveskedtek, ezúton halás köszönetünket.

A gyászoló család

Eljegyzési -
Lakodalmi -
Damast -
Eolienne -

Selyem

és „Henneberg” selyem 60 kr-tól feljebb, bérmentve és vámmentesen. Minta postafordultával.
Megrendelések bármely nyelven intézendők:

an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

Abig csak apró bűny vagyok,
S az igazságtól durradok,
Ézt pedig hiúgyik el nekem,
Kneipp-kávénak köszönök.

Valódi csak az eredeti csomagokban
Kathreiner
névvel.

Ne használja senki keverék nélkül az ízgató gyarmatkávé!
Kizárólag a **Kathreiner-féle Kneipp-malata-kávé** bizonyult a legjobb potlávénak, mely könnyen emészthető, tápláló és vértől előmozdítja az egészséget.

Gyermekeket már csak a **Kathreiner-re** szoptassuk.

Gabona árak: Budapesten:

Buza áprilisra	—	7.92
Zab	—	7.78
Tengeri májusra	—	5.35

Kulán:

Buza	—	7.10
Zab	—	7.—
Tengeri	—	4.60

348 sz. kig 1907.

Pályázati hirdetmény.

Ófatak községben rendőrvetetői állás évi 700 K és 1 gyalogrendőri állás évi 500 K fizetéssel van üresedésben.

Pályázati kérvények alulírott előjárásnál f. évi április 15-ig nyújtandók be.

Ófatak, 1907. márczius 28.

Kovácsévits István
jegyző

Ninkva
bíró

Pályázati hirdetés.

Kerény községnél lemondás folytán üresedésbe jött egy lovasított rendőri állásra pályázat nyitattik.

Felhivatnak mindazok akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerű kérvényeiket ezen község előljáróságához f. évi április 15-ig nyújtsák be.

Javadalmazás utólagos havi részletekben a községi pénztárból fizetendő évi 500 K készpénzfizetés és 200 K lótartási átalány.

A megválasztott rendőr a ruházatot a sajátjából köteles beszerezni, a felszerelést azonban a község adja.

Kerény, 1907. márc. 27.

Ladány Erwin
jegyző

2-2

Rill Ferenc
bíró

Pályázati hirdetés.

Jegyzői oklevéllel bíró vagy a jegyzői pályára készülő, lehetőleg nőtlen fiatal ember Őrszállás jegyzői irodájában azonnal alkalmazást nyerhet. Német nyelv tudása előny.

Fizetés évi 800 K. Kilátása van magasabb fizetési osztályba való előléptetésre és idővel némi mellékjövedelemre. Az állás rendszeresített és véglegesen töltetik be.

Jelentkezők alulírottához fordulhatnak.

Őrszállás, 1907. március 28.

Neszmirák
jegyző

712 sz. 907. Turja község előljárósága

Pályázati hirdetés.

Turja községnél ujonnan rendszeresített községi **kertészi** állásra pályázat hirdettetik.

Felhivatnak mindazok, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kérvényeiket **szakiskolai** és eddigi működési bizonyítványokkal felszerelve ezen község előljáróságához **f. évi április 18-ig** nyújtsák be.

Javadalmazás a községi pénztárból 600 K készpénz és az eladott gyümölcsfák bevételeiből egy harmadrész.

Turja, 1907. április 3.

Ivanits Szvetozár
jegyző

Legujabb divatu
női- és gyermek-kalapok,
nagy választékban kaphatók

Molter Judith divatárusnőnél
ÜZVERBÁSZ, Főutca 394

Ügynökök

1-10

magas jutalék mellett, felvétetnek
JENKE RICHARD faredőny gyárában, Braunau, (Csehországban)

Könyvtárak

vagy nagyobb
* mennyiségű

könyvek bekötésére

ajánlom ujonnan kibővített

könyvkötészetemet.

Előleges árajánlatokkal
- - szívesen szolgálók.

Tisztelettel
Berkovits Márk

SZŐLŐOLTIVANYOK

miniszterileg előírt minőségben, 17 faj csemege, 19 borfajban, háromféle alanyon, fajtisztán, meszes talajra is.

Gyökeres vessző Portalis, Solomis, Monticola, Aramon, Rupestris, Gamin No 1. és 2. kapható:

Vállalati szőlőtelep-nél

Bíld, Torontál megye.

Legolcsóbb árak!

Készlet:

271.000 oltvány, 250.000 gyökeres.

6-10

Az intézőség.

SZAKÁCSY R.

KULA Ferenc-József-tér bérpalota

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát:

üveg-, porcellan-, lámpa-, és vasbútor-árúkbán.

Értesítem egyben a n. é. közönséget, hogy bizományi viszonyom a „Hungaria” kendergyárral megszűnt s így abba a helyzetbe jutottam, hogy

villany-csillárokat

és minden egyéb a villany-világításhoz szükséges tartozékokat sokkal olcsóbban szállíthatok.

Villany izzók

5-ös 1 K, 10, 16, 25, 32-es 90 fillér

Kérem a n. é. közönség kegyes pártfogását

**A legjobb magvakat
A legnemesebb fákat
A legszebb virágokat
A legdívatosabb csokrok
és kossorúkat**

friss élővirágokból

a legjobb minőség szavatolása mellett szállítja

Mühle Vilmos

cs. és kir. udvari szállító
mag- és virágkereskedése

Temesvárott.

Nagy képletes főárjegyzék ingyen

8-10

Manhold Kálmán, Kula

Bácsmegeyének a Telecska magaslátán fekvő Rác György-féle Jolánföldi szőlőoltvány és kertészeti bérletén tavaszi szállításra kapható:

1. Szokvány minőségű, minden alanyon fajtisztán, sima és gyökeres **zöldoltvány**.
2. **Amerikai és európai** sima és gyökeres vessző, amelyeknek fajtisztaságukért kezeskedem, kívánatra névjegyzéket küldök.
3. **Alma, körte, barack és kajszinfák** 1, 2, 3 éves oltványok a legkiválóbb fajokban.
4. **Gleditsia** élősvény, valamint az élősvények királya.

Maclura Aurentiaca

élősvény, amelynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen sűrűk, semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellentáll.

Szíves megkereséseket kér

9

Manhold Kálmán, nagybérlo.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH^{LD}
Budapest, Váci-körút 63,

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

